

ВІДГУК

**рецензента професора Макаренко Лесі Леонідівни
на дисертаційну роботу Шевченка Олександра Анатолійовича
«Методика навчання учнів у гуртках початкового технічного
профілю закладів позашкільної освіти»,
подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки**

Дисертаційна робота Шевченка Олександра Анатолійовича присвячена актуальній для педагогічної теорії та практики темі щодо методики навчання учнів у гуртках початкового технічного профілю закладів позашкільної освіти. Актуальність даної теми обумовлена розвитком позашкільної освіти, значущістю науково-технічного напрямку у сучасних умовах.

У дисертаційній роботі Шевченка О. А. обґрунтовує вибір теми, її актуальність, визначає мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження, аргументує використання обраних методів дослідження та ін.

Варто відзначити, що дисертація Шевченка О.А. має ґрунтову і логічну структуру, яка презентована вступом, трьома розділами, ґрунтовними загальними висновками, списком використаних джерел.

Так, у першому розділі дисертант розкриває питання теорії і практики діяльності гуртків початкового технічного профілю у системі позашкільної освіти. Зокрема, здійснює аналіз науково-технічної творчості як теоретичної основи діяльності гуртків науково-технічного напрямку позашкільної освіти.

Встановлює, що науково-технічна творчість як один із різновидів творчості, у рамках роботи гуртків спрямована на пізнання світу техніки, створення матеріальних технічних об'єктів, активний розвиток творчого потенціалу учнів, їх політехнічну освіту.

Дисертант окрему увагу зосереджує на питаннях становлення і розвитку гуртків початкового технічного профілю закладів позашкільної освіти, представляючи хронологічні етапи історії гуртків початкового технічного профілю в системі позашкільної освіти.

Відзначає, що діяльність гуртків початкового технічного профілю перебуває у нерозривному зв'язку з системою позашкільної освіти, її науково-технічним напрямом, який є важливим складником.

У другому розділі дисертант зосереджує увагу на методиці навчання у гуртках початкового технічного профілю закладів позашкільної освіти. Аналізує різноманітні методологічні підходи і виділяє STEAM-підхід як один з ключових.

При цьому розкриває організаційну структуру навчання учнів у гуртках початкового технічного профілю закладів позашкільної освіти на основі STEAM-підходу.

Значну увагу приділяє змісту, формам та методам навчання у гуртках початкового технічного профілю закладів позашкільної освіти на основі STEAM-підходу, які базуються на застосуванні у навчанні основних положень щодо «Science / Природа», «Technology / Техніка», «Art / Мистецтво», «Engineering / Інженерія», «Mathematics / Логіка».

З даними положеннями можна цілком погодитися.

Відзначимо, що третій розділ розкриває основні питання організації і проведення педагогічного експерименту. Зокрема, дисертант проводить експериментальну перевірку ефективності методики навчання учнів у гуртках початкового технічного профілю закладів позашкільної освіти.

Аналіз результатів педагогічного експерименту свідчить про доцільність використання методики навчання учнів у гуртках початкового технічного профілю закладів позашкільної освіти на основі STEAM-підходу.

Варто відзначити, що зміст кожного розділу підпорядковано меті та завданням дослідження, а підсумками є наукові висновки.

Основні результати дослідження висвітлено у достатній кількості наукових праць автора.

На основі аналізу дисертаційної роботи Шевченка Олександра Анатолійовича, її апробації у публікаціях, на наукових заходах, можна констатувати, що наукові положення, висновки та рекомендації, отримані в результаті проведеної роботи, викладено достатньо повно.

Таким чином, є всі підстави зробити загальний висновок, що дисертаційна робота Шевченка Олександра Анатолійовича «Методика навчання учнів у гуртках початкового технічного профілю закладів позашкільної освіти» є самостійною завершеною працею, що відповідає постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» № 44 від 12.01.2022 р., а її автор заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

Рецензент

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри інформаційних систем і технологій
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова

